

Perspectiefnota 2020 - 2023

Maak de cirkel rond

Afgelopen woensdag viel de Peperbus bij mij op de mat. Of ik, inwoner van Zwolle op dinsdag 18 juni wil komen inspreken in de raad om mijn mening te geven over het perspectief voor Zwolle. Een dag te laat dus. Alsof de tijd circulair is..

D66 is een toekomstgerichte partij die zich vanuit sociaal liberaal perspectief inzet voor kansengelijkheid en vrijheid, voor een duurzame toekomst. De ambities uit deze perspectiefnota delen wij dan ook voor een groot deel, soms met andere prioriteiten. We kijken daarom vooral naar deze perspectiefnota vanuit de vraag of er kansen zijn die de uitvoering of de stappen die het college voorstelt op weg naar die ambities sterker kunnen maken.

D66 staat ook voor een solide en toekomstbestendig financieel beleid. Daar zit onze grootste zorg. Aan het einde van ons betoog zal ik daar iets over zeggen. Eerst ga ik in op de communicatie met inwoners, een duurzame toekomst, de levendige aantrekkelijke stad, onderwijs en beschermd wonen.

Communicatie met inwoners en de gemeentelijke organisatie

De Peperbus een dag te laat krijgen om nog in de kunnen spreken is knullig. Echter, elke vergadering weer zien we dat het aantal mensen dat inspreekt klein is, dat de publieke tribune slechts bezet wordt door een kleine groep betrokkenen en dat er in Zwolle weinig gebruik wordt gemaakt van democratische instrumenten zoals de e-petitie. D66 vindt dat dit beter kan en dat we hier werk van moeten maken: we willen meer ideeën uit de stad horen en de betrokkenheid bij de gemeenteraad op een leuke manier vergroten. Wij stellen daarom voor om één keer per jaar het podium te pakken in de Zwolse buitenlucht. Een raadsplein - breed en enthousiast gecommuniceerd - waarin iedere Zwollenaar, jong en oud, de kans krijgt zijn verhaal te doen en actief deel te nemen aan de democratie. Dat kan voor het geboortehuis van Thorbecke of op de Grote Markt en dat het college dan aan komt lopen via de Korte Ademhalingssteeg 😊. Wij dienen hier een motie voor in.

Over communicatie gesproken. Wij zien in de perspectiefnota dat het Versimpelteam ook de komende twee jaar gefinancierd wordt. D66 vindt het ontzettend belangrijk dat de gemeente op een -voor iedereen- begrijpelijke manier communiceert. Sterker, wij vinden dat dit vanzelfsprekend moet zijn en dat elke ambtenaar een duidelijke brief moet kunnen schrijven. We kunnen ons best voorstellen dat er kortstondig een extra impuls gegeven moet worden, maar heldere communicatie met inwoners zou

de normaalste zaak van de wereld moeten zijn en de extra impuls hoeft dus geen jaren te duren.

Of heeft dit probleem met de organisatiecultuur van de gemeente te maken? Het vanuit je eigen werkveld redeneren en voor anderen onbegrijpelijk jargon gebruiken? Voorzitter, de gemeente staat voor brede belangen en het is belangrijk dat zij integraal werkt, denkt en handelt. Als zij dit optimaal zou doen dan zou het ook wel eens structureel geld kunnen opleveren. Als afdelingen niet van elkaar weten waar ze mee bezig zijn, zorgt dat achteraf vaak voor onnodig werk. Ook belemmert dit het bereiken van doelen. Het beleid moet wat D66 betreft overeenstemmen met de uitvoering en er moet efficiënt gewerkt worden. Bedenk wat je plan extra kan betekenen voor werkgelegenheid, spiegel duurzaamheidsambities en groene doelen aan mobiliteit en parkeren, koppel monumentenzorg en cultuur aan vastgoed, denk breder, denk integraal en neem inwoners mee in je verhaal. De kans is groot dat als de gemeente dit beter doet, dit ook verlichting binnen de organisatie geeft, want we merken dat de capaciteit onder druk staat en de ambities onverminderd hoog blijven.

Een duurzame toekomst

Voorzitter, een duurzame toekomst. De omslag naar groene energie en een circulaire economie brengt ons gezondheid, werkgelegenheid en welvaren. Wij zijn erg blij dat het college, mede op ons aandringen, nu structureel wil investeren in de energietransitie. Het is immers een opgave waar we voorlopig nog niet mee klaar zijn.

Echter, de circulaire economie moet in Zwolle vrijwel nog beginnen en we zien weinig concrete plannen. D66 ziet op beide opgaven, energie en circulair, kansen. Zo wil mijn partij graag dat Zwolle gaat kijken of zij concrete stappen kan maken als het gaat om schoon en circulair bouwen. Door het aanplanten van productiebos – in een regionale aanpak wellicht – creëren we een grondstof die een veel kleinere voetafdruk achterlaat dan beton. Door het hergebruik van bouw materiaal, zorgen we voor minder afval, minder CO2 uitstoot en meer banen. Beide ideeën worden momenteel al in Nederland uitgetoetst en wij zien graag dat ook Zwolle echt concrete stappen gaat zetten. Hiervoor dienen we moties in.

Wiebelkoers

Voorzitter, concreet circulair denken zien we wel terug als het gaat om sport. We besparen op sport, de tarieven stijgen, de huurinkomsten dalen, de opbrengsten voor de gemeente dalen. De cirkel is rond. Snapt u het nog? Ook het niet indexeren van een aantal subsidies aan organisaties getuigt van cirkelredeneringen: Travers heeft een tekort, dat vult het college aan en tegelijkertijd bezuinigen we op Travers door niet te indexeren en dat terwijl er een geweldige opgave ligt om dichtbij mensen ondersteuning te organiseren (versterking “voorveld”). Of de creatieve industrie. Het college bezuinigt 3 ton op cultuur vanuit o.a. R10 en tegelijkertijd wil ze in plekken voor kunstenaars investeren (waar D66 een groot pleitbezorger van is en wat positief is, maar ook nog steeds niet concreet).

Voorzitter, dat het lastig is om in tijden van grote onzekerheden een solide perspectief te schetsen, dat begrijpen we. Maar dit is niet lineair, niet circulair maar wiebelair.

Onderwijs

Voorzitter, onderwijs voor elk kind en gelijke kansen voor ieder mens is fundamenteel voor een groeiende en bloeiende stad. Complimenten voor wethouder Van Willigen met de stappen die hij weet te zetten op weg naar ontschotting tussen jeugdzorg en onderwijs en ook de steeds betere samenwerking binnen het onderwijs. Wij zien dat de aanpak – de proeftuin - gericht op het doel dat elk kind onderwijs krijgt, snel en oplossingsgericht werkt. Graag hoor ik van de wethouder wat er nodig is om deze proeftuin tot staande praktijk te maken?

Misschien kan de wethouder ook ingaan op de investeringen die nodig zijn voor de verduurzaming van schoolgebouwen. D66 wil alle schoolgebouwen, oud en nieuw, optimaal verduurzamen. Wij begrepen van de wethouder dat hij daar aan werkt en met een plan komt. In de Perspectiefnota zien we echter geen investering opgenomen. Waarom niet?

Ga voor een levendige inclusieve stad

Voorzitter, we hebben ook zorgen. Bijvoorbeeld op het gebied van beschermd wonen. Het verbaast ons dat het college hier niet nu al op inspeelt. Het nieuwe inclusieve beleid hangt zo ontzettend samen met de hervormingsagenda en de collectiviseringsplannen. Als we nu niet kiezen voor een integrale aanpak zou ons dat wel eens veel meer kunnen gaan kosten dan nodig en we krijgen al 27 miljoen (!) minder volgens het huidige voorstel voor een nieuw verdeelsysteem.

Ook zien we dat Zwolle daalt op de ranglijst aantrekkelijke steden. Dat komt met name door een gebrekkig aanbod aan cultuur. Ook andere factoren zoals de schoonheid van de historische binnenstad, bereikbaarheid, groen en de diversiteit in winkelaanbod en horeca spelen een grote rol. Het college kiest er echter voor om 3 ton te bezuinigen op cultuur, niet te gaan voor een hippe en eigentijdse Erfgoedhotspot, niet te investeren in de natuur waar de urgentie hoger is dan ooit, de parkeertarieven te verhogen en de toeristenbelasting omhoog te gooien.

Nu vooruit met onze (cultuur)historie

D66 wil wel investeren in de aantrekkelijkheid van de stad. Net als PvdA, SP en CDA kiezen we wel voor een Erfgoedhotspot en in tegenstelling tot het college willen we hier niet vertragen (vroeg of laat komt de investering toch). Het zichtbaar maken van onze cultuurhistorie is ontzettend belangrijk. Daarom willen we de Zwolse gevels een kwaliteitsimpuls geven en de Grote AA weer zichtbaar maken in onze binnenstad met een fontein. Zo'n waterspeelplek vormt een levendige ontmoetingsplek en gaat hittestress tegen en past zo prima in de agenda voor een klimaatadaptieve stad.

Financieel perspectief baart zorgen

Voorzitter, tot slot. Het financiële perspectief baart zorgen, dat ziet het college zelf ook. Het heeft daarom de stofkam door huidig beleid en activiteiten gehaald.

Hierdoor is de rek er zeer waarschijnlijk wel uit en de risico's – die toch al groot waren – misschien nog wel groter. Onzekerheden zijn er volop, net als p.m. posten. Wij vinden de keuzes die u maakt onduidelijk. Er is een stofkam door lopende zaken gehaald, maar welke inhoudelijke argumenten liggen er aan ten grondslag. Waar heeft u discussie over gehad? Welke keuzes zijn afgevallen? En waarom? Niet alleen de raad, maar ook inwoners hebben recht dit te weten en hier invloed op te hebben. De mooie woorden om dat samen te doen, zijn helaas niet waargemaakt door GroenLinks wethouder Sloots.

De meicirculaire laat helaas zien dat het structureel perspectief niet sluitend meer is en dat er dus opnieuw bezuinigd moet worden. Als wij een voorstel krijgen voor bezuinigingen dan krijgen we graag een opinienota op basis waarvan we wel gefundeerde keuzes kunnen maken. Samen moeten we het financieel perspectief solide en sluitend krijgen, alleen dan houden we de cyclus rond en zo sluit ik met een circulaire gedachte af.

Dank u voorzitter.